

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O delu v kaznilnicah.

V krogih naših obrtnikov, katere izsesava in duši vsled prezgodaj upeljane in brezpogojne obrtne svobode veliki kapital, naglašajo se razen drugih tudi ta jako opravičena pritožba, da kaznilnice preveč posegajo v delokrog obrtnikov in da so jeden glavnih vzrokov njihovega slabemu stanju.

Ker je nalog časnika, baviti se z vsacim v javnem življenju nastalim vprašanjem, se tudi temu izogibali ne bomo, to tem manj, ker radi podpiramo in ker je naša dolžnost pospeševati vsa tako utemeljena in opravičena prizadevanja, kakor je omenjeno.

Istina je, katere nihče ne bode zanikati poskušal, da naše kaznilnice obrtnikom kratijo zaslužek, da kaznenci izdelujejo predmete iz vseh obrtnih strok in da, akoravno se nekateri obrtniki sami poslužujejo delavnih močij v kaznilnicah, je vendar to vprašanje postalo tako akutno, da je njega skorna rešitev neizbegljiva in v vsestranskem interesu potrebna.

Potrebnost rešitve tega vprašanja priznava se tudi v vseh krogih in mnogo se je že pisalo o tej zadevi, kakor v drugih, tako tudi v našem istu in se še bode, dokler se ne pride do pravega in radikalnega sredstva.

Bistveno izvirajo vse pritožbe naših obrtnikov iz dveh glavnih vzrokov: da se kaznenci ne uporabljajo za razna dela po njihovih razmerah, temveč da se gleda jedino le na vedno večji dobiček in da naše kaznilnice vzgajajo obrtniški proletarijat.

Kar se tiče te pritožbe, je brezdvajbeno, da kaznenci brez dela biti ne morejo in ne smejo, ker je ravno delo pravo sredstvo, zboljšati človeka, ki se je zagrešil proti zakonom človeške družbe. Na drugej strani pa je ravno tako gotovo, da se kaznencem lahko dajo taka dela, da se obrtnikom nikakor ne hodi v škodo, in v tem oziru priporočalo bi se v prvi vrsti poljedelstvo. Avstrija je skozi in skozi poljedelska država in statistično dokazano je,

da je večina kaznencev izmeje kmetskega stanu. Kaj hasni tedaj tacemu kmetskemu kaznencu, ako se uči razna mehanična in obrtniška dela, za katera potem, ko pride iz zapora, nema ni kupca, mnogokrat pa tudi ne potrebnega kapitala, da bi je na svojo roko izgotovljal, navadno kmetijsko delo, katerega je bil vajen iz mladih let, za katero ima največ nagnenja in največ zmožnosti, pa pozabi ali se ga pa odvadi? S tem, kar se je v kaznilnici naučil, si čestokrat ne more pomagati in pritožba je zares umestna, da se tako plodi obrtniški proletarijat.

Vse drugače pa bi bilo, ako bi se kaznenci uporabljali za poljedelstvo, katero se strinja z njihovo dosedanjjo delavnostjo, in pri katerem bi marsikateri pridobil si praktičnega znanja za svojo bodočnost.

Ogrski državniki, ki imajo v obče jako poslušno uho in jako pazno oko za vsa dnevna vprašanja, ki se tičejo gmotnega stanja, so tudi vprašanje o delu v kaznilnicah vzeli v roke in pri konferenci, ki je bila prve dni meseca, je obrtni in trgovinski odsek trgovinskega ministerstva stavil predlog v tem smislu ter poudarjal, naj se omeji delavnost kaznencev le na take izdelke, ki v deželi še niso zastopani ali se pa ne morejo izdelovati dober kup, naposled pa kar naravnost stavi nasvet, naj se za kaznence kmetskega stanu osnuje po kaznilnicah praktičen kmetijski zavod, ki bi bil največ koristi in bi hipoma odstranil vse pritožbe o konkurenci kaznilnic, katerih pravi namen ne more in ne sme biti vedno rastoči dobiček na kvar davkoplačujočim obrtnikom.

Pri poznatej energiji, s katero se Magjari poprimejo vsake praktične stvari, ne treba dvomiti, da se bode gori omenjeni nasvet tudi v kratkem izpeljal in kolikor toliko uplival tudi na merodajne kroge takraj Litave, da jim bode pravi kazipot, kako se more na najbolj praktični način rešiti to pereče vprašanje, za katero do sedaj v odločilnih krogih nismo opazovali še pravega, ali vsaj dovolj intenzivnega zanimanja.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 22. januarja.

Klubi večine državnega zbora volili so odbore ad hoc za predposvetovanje o novih davčnih predlogih, torej niso storili o njih še nobenega sklepa. Toliko pa je gotovo, pravi „Politik“, da, ko bi se vse predloge nespremenjene vzprejele, bi to pomenilo, da se hoče ljudstvo materialno uničiti in desnica odpovedati se večini. Vlada pozna to mnenje in zato izrekel je finančni minister v zadnji seji, da je vlada pripravljena podati se v posvetovanje v dosego poprave in dopolnitve te predloge. V ta namen torej volili so se v klubih posamezni odseki in ti so se z načelnikom davčnega odseka knezom Lobkovicom že zjednili in sporazumeli o načinu postopanja.

Članom gosposke zbornice razdelilo se je poročilo juridičnega komisijona o noveli kazenskega zakona, s katero naj bi se prišlo v okom in postavno kaznovala posilna zabranitev izvršbe. Načrt državne zbornice se je v nekoliko spremenil in popolnil; posebno velja to v prvih paragrafih, v katerih se navajajo posamezna kazniva dejanja. Soglasno s prvotno vladino predlogo določilo se je takovo dejanje samo za pregrešek in se kot tak upeljal v kazenski zakonik.

Vnanje države.

V soboto je srbska skupščina po daljšem govoru finančnega ministra Mijatovića soglasno vzprejela trgovinsko in konsularno pogodbo mej Srbijo in Nemčijo. Nemški poslanik grot Bray bil je v seji navzočen. Skupščina dognati ima samo še srbsko-francosko trgovinsko pogodbo, potem sklene svoje izredno zasedanje. — Vzhlic vsem ugovorom in dementjem ohranjuje se vest o odstopu pravosodnega ministra Radonića. On je jedini minister, ki ob novem letu ni prejel nobenega reda in nobenega novega dostojanstva. — Poznan je „kulturni boj“, ki se je bil mej ministrom bogočastja Novakovičem in metropolitom Mihajlom. Z ozirom na njega nastal in vzprejel se je v novo srbsko cerkveno postavlo paragraf, ki slove: „Oni duhovniki, ki se kot taki ne podvržejo državnim postavam in naredbam, kaznijo se v prvič s 500 do 1000 dinarji, v drugo z 2000 dinarji; če pa na

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Bela.

(Dalje.)

— In res, bila je jako lepa: vitka, imela je črne oči kakor gorska srna, njen pogled segel je v srce. Pečorin se je ves zamaknil v njo, ni je več izgubil iz oči, a ona je tudi izpod čela včasih pogledala nanj. Toda Pečorin ni sam občudoval lepe knežje hčeri: iz družega kota sledili sti za njo dve drugi očesi, negibljivi in ognjeni, očesi mojega starega znanca Kazbiča. Ta je bil čuden človek, on ni bil naš prijatelj, pa tudi ne naš sovražnik. Govorilo se je mnogo sumnega o njem, dasi ga ni nikdo videl v nikakem pretepu. Včasih pripeljal je k nam v trdnjavo kakega ovna in prodal ga prav po ceni, samo utrgovati mu nisi smel; kolikor je zahteval,

toliko si mu moral dati, ni za jedno kopejko ni odjenjal. Pravili so, da se večkrat rad pridruži k tolovajskim četam, ki hodijo na rop v Kuban; njegov obraz in postava bila sta zares prav razbojniška, bil je majhen, suh in tršat... A prekanjen je bil kakor vrag! Njegov plašč je bil vedno raztrgan, a njegovo orožje svetilo se je v srebru. Njegov konj slovel je po celem Kabardiji — in res boljsega konja si niti misliti ne moreš. Niso mu ga zastonj zavdali in marsikdo poskušal mu ga je že ukrasti, pa se mu ni posrečilo. Zdi se mi, da še sedaj vidim tega konja; bil je svetločrn, njegove noge bile so kakor jeklene, in oči lepe kakor Beline; in kaka moč! Petdeset vrst predirjal je brez postanka; bil je navajen — da je šel za gospodarjem kakor pes; poznal je še celo njegov glas! Še privezati mu ga nikdar ni bilo treba. Bil je pravi razbojniški konj!...

— Ta večer bil je Kazbič mračnejši kakor po navadi in opazil sem, da je imel pod plaščem oklepno srajco (koljčugo) — „zastonj nima tega oklepa“, mislil sem si: „že kaj namerava“.

— V sobi bilo je vroče, zato šel sem ven hladit se v čistem zraku. Bilo se je že stemnilo in megla legla je po dolini.

— Šel sem pogledat za najinima konjema, ako njima kaj ne manjka. Previdnost nikjer ne škodi; tudi jaz imel sem takrat jako lepega konja in marsikak Kabardinec ga je že poželjivo pogledoval rekoč: Jakši the, rok jakši!

— Gredeč proti hlevu, zaslišim neko govorigo; jednega govorečih sem hitro spoznal, bil je Azamat, sin našega gospodarja; drugi pa je le malo in še to prav tiho govoril.

— O čem se neki pogovarjata, mislil sem si ter splazil se bližje njih, pa vsaj ne o najinih konjih?

— Pazno sem poslušal njino govorjenje, da bi mi ne ušla kaka beseda, a oviralo me je petje, šum in ples v hiši, da nisem mogel razumeti vsega.

— Ti imaš prekrasnega konja, rekel je Azamat: ko bi bil jaz gospodar te hiše in bi imel celo čedo, tristo konj, dal bi ti jih polovico zanj, Kazbič.

to še dalje ostanejo neposlušni, odstavijo se od službe. Te kazni izreka ministerski svet na predlog ministra za uk in bogocastje.

V južnej **Bulgariji** ali vzhodnej Rumeliji razpravlja se živahno stvar, ki nema baš politične važnosti. Na Ruskem ustanovil se je namreč odbor, ki namerava v klanec Šipki postaviti cerkev v spomin in slavo v zadnjem turškem boji padlih rojakov. Rusom neprijazni listi priobčili so iz Carigrada poročilo, da hoté Rusi Šipko utrditi, kajti cerkev bi se tako zidala, da bi služila tudi v trdnjavo, ter nagovarjajo vlado, da naj ne dopusti ruskih stavb v Balkanu. Bulgarski list „Marica“ pa odgovarja, da so vse to same domišljavosti, vlada o tem ni še nič sklepala. Sicer pa „Marica“ dostavlja, da so ljudje, ki bi imeli javljati misli in čute južnih Bulgarov, ki se pa ne vedejo kot Bulgari in ne čutijo z njimi. (S tem misli list guvernerja kneza Vogoridesa). To pa vse nič ne stori. „Ako se gre za to, da se v Bulgariji postavi spomenik ruskim bratom, s kojih krvi se je dosegla svoboda Bulgarov, ne morejo Bulgari drugega storiti, nego upogniti koleno in Rusom reči: Večnaja pamjat! Izvolite si prostor, kjer hočete in kolikor velik se vam zljubi.“

Zopet se čujejo glasi o **francoskeji** ministerskeji krizi. V zadnjem sovetu ni se moglo ministerstvo zjediniti ni o tekstu postav, ki se imajo predložiti kamori, ni o odgovoru na interpelacije. Sploh se baje čuti, da manjka jednotne ideje v ministerstvu ter se govori, da postane kak general prvosednik. — Bonapartistni poslanci sklenili so v posebnem zborovanji, da priobčijo pismo na svoje volilce kot dodatek princovemu manifestu. Zastopniki imperialistnega odbora izjavljajo, da, akopram spoznajo samo princa Viktorja za pretendenta, vendar protestujejo proti zaporu princa Napoleona.

Dopisi.

Iz Žirov 20. januarja. [Izv. dop.] Dne 14. t. m. bili smo se zbrali v društveni sobi našega bralnega društva volit nove odbornike. S svojim pohodom počasta nas je tudi č. g. Ivan Belec, kaplan v Žiréh. Ker je bilo po društvenih pravilih zadostno števílo udov, vršila se je volitev.

Predsednikom je bil voljen č. g. J. Belec, podpredsednikom g. M. Erznouzek, blagajničarjem naš župan g. T. Naglič, tajnikom J. Vogelink; razum teh gg. so še sledeči trije gg. v odboru: Gr. Demšar, T. Kopač in J. Peternej.

Novo izvoljeni predsednik č. g. J. Belec se potem v jedrnatem govoru zahvali za izkazano čast in nam obljubi, da hoče vse storiti v razvitek društva. Poleg tega naj pa tudi društveniki po svoji moči podpirajo društvo ne le s tem, da ostanejo zvesti, temuč tudi s tem, da pridobijo novih društvenikov. Tudi želi, da bi se večkrat zbrali v društveni sobi in se pogovarjali o tem in onem, tako bi kdo bolj zmožnih kaj poučnega in koristnega predaval in drugi bi ga slušali. Ker se bode velika slovesnost, pravi, po vsem Kranjskem letos obhajala, treba nam je že sedaj skrbeti, da bode mej deputacijami, koje se bodo svitlemu cesarju v Ljubljani poklonile, tudi naše bralno društvo zastopano.

S trikratnim živio-klicem na presvitlega cesarja sklene g. predsednik svoj govor.

Naše bralno društvo je na sledeče časopise naročeno: „Slovenski Narod“, „Slovenski Gospodar“, „Novice“, „Mir“, „Pravnik“, „Brenclj“, „Škrat“, „Zvon“, „Kres“.

Od č. g. kaplana, našega predsednika, dobivamo pa še „Slovenski Narod“ in „Slovenca“, tako, da ima naše bralno društvo enajst listov na razpolaganje.

Prihodnja društvena veselica bode v nedeljo, dne 28. prosinca s sledečim programom: 1. govor predsednika, 2. petje, 3. tombola, 4. ples.

Iz šmarijskega okraja 19. januarja. [Izv. dop.] (Narodna biblioteka.) Vest, da bode g. Krajec v Novem Mestu začel izdajati občno „Narodno biblioteko“ po vzgledu srbske, hrvatske in nemške „univerzalne biblioteke“, razveselila je gotovo vsacega rodoljuba. Bati se je le, da to podjetje ne bode vztrajno in da ne bode uspešno napredovalo, kakor kažejo izkušnje pri drugih enakih podjetjih. „Slovenska knjižnica“ n. pr. zastala je pri 8. zvezku, a g. Tomšičeva „knjižnica za slovensko mladino“ dospela je v štirih letih jedva do 3. zvezka. Kaj je temu krivo? Gotovo občinstvo, ki premalo podpira ta koristna in potrebna podjetja. Ne bode torej napačno, ako g. Krajcu damo nekoliko praktičnih nasvetov, kako naj celo stvar uravna, da bode njegova „Nar. biblioteka“ uspešno napredovala in naraščala. Ker je ta biblioteka občna, da torej obsega vse panoge literature, jej je tem bolj želeli srečnega uspeha, ker dobro uređovana, lahko mnogo koristi našemu slovstvu.

1. „Nar. biblioteka“ naj bi izhajala redno; gotovo ni preveč, ako rečemo dvakrat v mesecu. Tako bode hitro, brez prestanka naraščala. — 2. Naročnina naj bi se plačevala naprej, vsaj za četrt, pa tudi za pol leta in za celo leto, kakor pri časnikih. To bi bilo na korist g. izdajatelju, kakor naročnikom. Prvemu za to, ker bi imel stalnih naročnikov vsaj za četrt leta naprej ter bi mu jih ne bilo treba za vsak zvezek posebej iskati; v zadnjem slučaju preteče namreč po pol leta in še več, predno se kak zvezek popolnem razpeča. — Slednjim za to, ker jih poštnina v tem slučaju malo stane. Ako si hoče kdo, ki ni blizu kake knjižarne doma, vsak zvezek posebej naročiti, stane ga poštnina zelo veliko. Ako je zvezek n. pr. po 20 kr., tedaj velja poštna nakaznica za pošiljanje novcev 5 kr., prejemnik mora potem pismonoši plačati 3 kr., in konečno znamka za pošiljanje zvezka 2 kr.; skupaj 10 kr. poštinih troškov za jeden sam zvezek, to je pol toliko, kakor je zvezek vreden. Ako pa se naročnina za več zvezkov skupaj pošlje, pride na vsak zvezek 2—3 kr. poštnine. — 3. Naročnina naj bode kolikor mogoče nizka. Posamezni zvezki pa bi se naj po knjigarnah prodajali po 20 kr. Pri tej ceni „Nar. biblioteke“ nikdar ne bode manjkalo naročnikov. — 4. Kar se vsebine tiče, mislim, da g. izdajatelju ne bode nikoli primanjkovalo gradiva. Samo dobrega urednika in dobrih stalnih predlagateljev in sotrudnikov si bode moral priskrbeti.

Glavno pozornost treba bi bilo obračati na dobre romane, novele, povesti itd. (Zvezki naj bi bili kolikor mogoče celotni, vsak s posebnim naslovom; samo za objavljenje večjih spisov bi se več zvezkov potrebovalo). V ruskeji, nemškeji, francoskeji, angleškeji itd. literaturi jih imamo na izbiranje. Leposlovno slovstvo je dan danes velike važnosti. Ženstvo in sploh večina izobražencev prebira najraje povesti. Za to se celo znanosti in umetnosti skušajo v obliki povestij predstavljati; tako nabajamo pri večjih narodih poleg zgodovinskih tudi prirodoslovne, pedagogične, glasbene, gastronomične in Bog vedi kake novele še. Dasi ravno imamo že tudi Slovenci dokaj dobrih, izvirnih in tudi poslovenjenih povestij, vendar je to še davno premalo v primeri z važnostjo in z našo potrebo na pripovednem slovstvu. Za to moramo, kolikor mogoče, tudi iz tujih slovstev zajemati! — Nič manj važni so spisi za mladino, osobito večje pripovedke, katerih imamo Slovenci jako malo, o izvirnih menda še govoriti ne smemo. Naj bi se torej „Narodna biblioteka“ posebno tudi ozirala na mladinsko slovstvo, ter nam prinašala dobrih, poslovenjenih pripovedek, kakor Hoffmanovih, Šmidovih itd. — Za temi naj bi se potem vrstili raznovrstni poučni spisi, osobito o vzgoji, iz zdravilstva itd. Tudi na prosto ljudstvo naj bi se ne pozabilo! — Konečno bi „Narodna biblioteka“ lahko tudi prinašala dramatične spise, zbraue pesni boljših naših pesnikov itd.

Tako uravnaneji „Narodneji biblioteki“ smemo brez dvoma prorokovati srečen uspeh v veselje naše in v korist našemu slovstvu.

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 16. januarja 1883.

(Konec.)

Dežman pravi, da je že rudarski svetnik Trinker l 1872., ko se je sklicala posebna komisija, da bi premišljevala vprašanje vodovoda za Ljubljano, napravil posebno poročilo, katero more biti hranjeno v mestnih aktih. Ko se je mestni magistrat obnil pozneje do c. kr. rudarskega svetnika Wolfa, zahteval le-ta, naj se nakupijo jako dragi geološki zemljevidi in naj se mu poroča, kakim načinom se hoče izpeljati vodovod. Mej tem časom je Wolf umrl in obravnave bile so pretrgane. Zatorej je predlog g. Hribarja, da se voli odsek, jako umesten, da se prvotna vprašanja že prej v mestnem zastopu rešijo, da tehnik, kateri se bode poklical, ne bode sam taval okrog brez poučila, nego da ga bode spremljal ravno zato po gospod Hribarji izvoljeni odsek, kateremu bode stavil v tej jako važnej zadevi določena vprašanja.

Dr. Suppan misli, da bi bilo najbolje, da se vzprejmeta dva predloga. Sicer pa pravi, da je umrl g. Wolf, ko je bil prašan o vodovodu za Ljubljano, izjavil se, da bode najshodnejše in skoraj jedino mogoče, ako se hoče vodovod ustanoviti, da se voda napelje iz Save.

Dr. vitez Bleiweis Trsteniški predlaga,

— Oho, to je Kazbič, mrmral sem sam seboj — in spomnil sem se nehoté njegovega železnega oklepa.

— Da, odgovoril je Kazbič, v celej Kabardiji ne dobiš tacega konja. Nekega dne, — bilo je onstran Tereka, — odšli smo bili ruske konje krast. A nismo imeli sreče, morali smo bežati, kamor je kdo mogel. Mene zasledovali so štirje Kozaki, za sabo slišal sem že kričanje gjavrov, pred mano razprostiral se je gosti gozd. Ulegel sem se na sedlo in priporočil se v varstvo Alahu; takrat sem se prvič tako daleč spozabil, da sem udaril svojega konja z bičem. Kakor tič pobegnila je zlahtna žival skozi grmovje — trnje trgalo je mojo obleko, veje teple so me po obrazu, moj konj ni zmeail se za vse zapreke, s prsi delal si je pot skozi goste grmovje.

— Morda bilo bi najbolje, da bi ga bil pustil bežati, kamor bi bil hotel, sam bi se pa bil skril v goščavo. A nisem se mogel ločiti od svojega konja — in prorok poplašal me je za to. Krogle žvižgale so mi že okrog glave; kozaki bili so mi pa za pe-

tami, ter so še bolj pognali svoje konje, da bi me ujeli... a jaz prijahal sem na kraj nekega propada, moj konj obstal je jeden trenutek, potem se pa dvignil čez. Zadnje noge spodrsnile so na nasprotnem robu in obvisel je na sprednjih nogah. Jaz sem spustil uzdo in skočil v propad; to je otelo mojega konja, rešen bremena, skobecal je na rob. Kozaki videli so vse to, a nobeden se ni podal iskat mene v propad, mislili so, da sem se ubil in udrli so jo za konjem. Zlezel sem iz propada in plazil se po gostej travi dalje, ter gledal okrog; bil sem že na kraji gozda, nekaj kozakov pridrvilo se je iz lesa in moj Karagos dirjal je pred njimi po ravnini. Dolgo so ga preganjali, jeden mu je že dvakrat skoraj vrgel zanjko na vrat. Tresel sem se po vsem životu, zatisnil oči in začel moliti. Čez nekaj minut odprl sem zopet oči in videl, da moj Karagos s povzdignenim repom in vibrajóčo grivo dirja po planjavi, — gjavri se pa vračajo na svojih utrujenih konjih. Pri Alahu, kar sem ti povedal, je resnica, zgolj resnica! Do pozne noči tičal sem skrit v nekem propadu. In — oh čudo, Azamat, — zaslišal

sem v temi tekati mojega konja ob propadu gori in doli, bíti s kopiti in razgetati. Po glasu spoznal sem svojega ljubčeka. — Od takrat nisva se več ločila.

Kazbič objel je svojega konja okrog vratu in prijazno ga ljubkal.

— In ko bi jaz imel tisoč konj, rekel je Azamat, vse ti dam za tvojega Karagosa.

— In jaz bi jih ne vzel, odgovoril mu je Kazbič.

— Poslušaj me Kazbič, rekel je Azamat s tužnim glasom. Ti si vrl človek in hraber bojnič, ti veš, moj oče boji se Rusov in mi ne pusti udeleževati se roparskega četovanja po gorah. Daj mi konja in jaz storim ti vse kar hočeš. Ako hočeš, ukradem očetu najboljšo puško, ali pa njegovo sabljo — njegova sablja narejena je v Kurdistanu in kar sama seče. Prinesem ti najboljši oklep mojega očeta, ki je jako dragocen.

Kazbič je molčal.

(Dalje prih.)

naj se pokliče v odsek za vodovod i zastopnik mestnega zdravstvenega sveta.

Predlagatelj g. mestni odbornik Hribar pravi, da mu ni znano, da bi bil kak elaborat v vodovodnih zadevah v mestni registraturi. Priklonjen more biti kakemu drugemu aktu, ker ga dotični g. uradnik ni mogel najti. Da bi se takoj poklical tehnik, kakor želi g. dr. Schaffer, proti temu ima g. Hribar mnogo pomislekov, kajti treba je v prvi vrsti preudariti finančno vprašanje, bi li bila udeležba hišnih posestnikov toliko, da bi se vodovod rentiral, kajti, ako ne, bi nameravano podjetje propadlo, ker siliti, da se mora voda napeljati v vsako hišo, se menda ne more. Da se je izrekel rudarski svetnik g. Wolf za vodo iz Save, ga jako veseli, kajti dasi obstoji načrt dovesti vodo izza Kamnegorice, bi bila voda iz Save vendar najbližja in najcenejša. Konečno priporoča g. Hribar svoj predlog, kateri se tudi vzprejme.

V dotični odsek se volijo gg.: podžupan Fortuna in mestni odborniki: Hribar, Bürger dr. Drč in Dežman.

Dr. Suppan potem utemeljuje svoj predlog, naj bi stavbeni urad poročal, kako je bilo mogoče pri tedenskih izkazih za časa, kar vlada narodna večina, prihraniti 5270 gld., kakor on pravi (je pa še nekaj več! Op. por.) Dr. Suppan pravi, da se je prištedilo to le zaradi tega, ker je bilo l. 1882 malo snega itd.

Gospod mestni odbornik Hribar odgovarja, da bode glasoval za predlog g. dr. Suppana in bode rad priznal zasluge prejšnje večine mestnega zbora, ako pridejo na dan, ker njemu ne gre zato, kako zaslugo krajšati. To pa, pravi govornik, more že danes dru. Suppan-u povedati, da se jako moti, ako se števa izdatke za pospravljanje snega in za dekoracijo o priliki slavnosti poroke prestolo-naslednika pod rubriko tedenskih listov. Ti pod prejšnjo večino izdani zneski so vsi pod posebnimi rubrikami zaračunjeni. Predlog dr. Suppan-a se potem jednoglasno vzprejme in javna seja sklene.

Domače stvari.

— (Znani slovenski pisatelj g. Lavoslav Gorenjec.) župnik v Adlešičah na Belokranjskem boleha že več mesecev za splošno vodenico. Oziraje se na prošnje župljanov, ki so brez službe božje, odredil je mil. g. knezoškof začasno v podporo odposlati semiškega kaplana, g. Josipa Zamido.

— (Odbor za Sokolovo maskarado) ima danes zvečer ob 8. uri v Čitalnici (I. nadstropje) sejo, h kateri se gg. odborniki najuljudneje vabijo s prošnjo, da bi se je blagovolili zanesljivo vsi udeležiti.

— (Za večer „Sokolove“ maskarade) prevzel je restavracijo na strelišči obče priljubljeni in marljivi ljubljanski gostilničar g. Ferlinc, ter se ob enem zavezal, da hoče vso svojo pozornost obračati na to, da bode p. n. občinstvo ž njim in njegovo postrežbo zadovoljno. G. Ferlinc je kot gostilničar itak na najboljšem glasu, da bi tudi brez te zaveze bili gotovi, da bomo izvrstno postreženi. — Sladčarija prepustila se je g. Winterju.

— (Jugoslovanske akademije znani in umetnosti) filologično-historični oddelek imel je v sredo 17. t. m. sejo, v kateri je pravi član prof. M. Valjavec čital nadaljevanje svoje razprave o naglasu v novoslovenskem jeziku. Razprava ta govori o naglasu v presentu onih glagolov, pri katerih se presentna oblika okončuje z dodatki je in jo. Navedenih je mnogo primer iz tiskanih knjig, pisanih v kranjščini, ogrski slovenščini in kajkavščini; tako so navedeni: Dalmatin 1672, Schönleben 1672, Kastelec 1682, Rogger 1743, Japelj 1784—94, Škrinar in Traven 1798, Ravnikar 1816, Prešeren, Levstik, Gregorčič; Kuzmič Anton 1841. in Štefan 1848, Pergošić 1874, Petretić 1851, Habdelić 1674, Štefan Zagrebac 1717—34, Mulih, Gašparotti, Kovačić, Mataković in drugi.

— (Posojilnica v Celji) objavlja svojo bilanco za 1882 l., katere povzamemo, da si je

397 družtenikov izposodilo 78.462 gld., da je hranilnih ulog za 56.896 gld. 74 kr. Inventar iznaša 400 gld., čisti dobiček koncem leta 1886 gl. 50 kr., rezervni fond 1039 gld. 39 kr., v blagajnici pa je v gotovini ostalo 3011 gld. 51 kr. Vsega prometa je bilo 82 177 gld. 96 kr. Te številke dovolj pojasnujejo kakor potrebo, tako tudi izvrstno vodstvo tega denarnega zavoda.

— (Stekel pes) je na sv. Antona dan v Sori in po vaseh mej Soro in Škofjokloko napal in ogrizel več ljudi, posebno pa otrok.

— (Iz Rateč na Gorenjskem) se nam poroča, da je 19. t. m. zaradi velikega mraza Kukova go-podinja bila v veliki skrbi zaradi svojega prašiča. Da bi revčeka preveč ne zeblo, postavi tedaj lonec napolnen z žerjavico v svinjak in gre mirno spat, v sladkej nadeji, da si bode „nadepolni“ pri topleni loncu previdno grel svoj rilec in svoje tace. A prašiček bil je menda z nenavadnim komfortom malo nepazen in brž ko ne prevrnil je lonec in tako zapalil svinjak. K sreči opazi Jože Klobučar pretečo nesrečo in na njegov krik prileté sosedje vkupe in posrečilo se je rešiti prašiča in odvrniti vsako večjo nesrečo. Škoda je neznatna.

— (Živinozdravnikov) je na Kranjskem šest, izprašanih konjskih kovačev pa 83, tedaj pride jeden kovač na 266 konj, a na Koroškem jeden na 317, na Štajerskem na 150, na Českem na 530, na Gališkem na 49.084.

— (Število domače živine koncem l. 1880.) V vsej Avstriji se je našlo 1.463.282 konj, 49.618 oslov in mul, 8.584.077 goved, 3.841.140 ovac, 1.006.675 koz in 1.721.541 svinj. Od poslednje štetve l. 1869 se je pomnožilo število konj za 73.659, oslov in mul za 6548, goved 1.158.865, ovac 1.185.058, koz 27.571 in svinj 170.068. Na Kranjskem se je našlo konj 31.975 (+ 2193 proti l. 1869), oslov in mul 165 (— 66), goved 225.144 (+ 35.604), ovac 67.431 (— 17.730), koz 15.636 (— 919) in svinj 73.130 (+ 9772).

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 21. januarja. Danes se je tukaj vršil prvi občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“. Voljen je kot načelnik zveze: Mihael Vošnjak, ravnatelj celjske posojilnice; kot odborniki dr. Glančnik iz Maribora in dr. Pitamec iz Postojne. O več važnih rečeh se je sklepalo, kar se tiče delovanja posojilnic. Vrhniška posojilnica je pozdravila zvezo s prvim telegramom.

Narodno-gospodarske stvari.

O prekopavanju zemljišča za nasaditev vinograda.

Spisal R. Dolenc.*

Nove vinograde zasaja se lahko na več načinov. Posamični načini razlikujejo se pa med seboj, prvič: po pripravi, to je prerahljanju, prekopanju za vinograd namenjenega zemljišča; drugič pa tudi po tem, kdaj in kako se trte same posade.

Z ozirom na pripravo ali zrahljanje vinogradu namenjenega zemljišča razločujemo: 1. zrahljanje le posamičnih, prav ozkih pasov zemljišča, torej v podobni posameznih jarkov (grabnov), bodi si — kakor na Spodnjem Avstrijskem — navpik čez hrib, bodi si — kakor na Spodnjem Štajerskem — napošev (počez) čez hrib; 2. enakomerno zrahljanje celega zemljišča čez in čez.

Z ozirom na posaditev trt pa razločujemo: 1. sprotno zasaditev, to je, da se ob enem svet rahlja in zasaja; 2. nesprotno zasaditev, pri kateri se najprej ves svet prekoplje, ter potem se le s trtami zasadi.

Skušnja je že davno dokazala, da je prekopavanje posameznih prav ozkih pasov zemljišča, — torej v podobni posameznih jarkov, — in temu sledeča zasaditev trt v posamezne jarke, bodi si navpično ali pa vodoravno po hribu izpeljane, veliko slabše, nego prekopanje sveta čez in čez.

To iz sledečih uzrokov: a) v posamične jarke zasajene trte imajo prilično le malo rahlega sveta na razpolaganje, one podobne so v tem oziru skoraj v lonce usajenim cvetličnim rastlinam; b) ako se hoče tako zasaditev toliko zgostiti, da postane pravi

*) Odliček iz obširne knjige „Trtoreja“, katero pisatelj ravno spisuje.

vinograd, to je, čez in čez kolikor mogoče enakomerno gosto s trtami zasajeno zemljišče, mora se svet kateri se je pri zasaditvi mej posamičnimi jarki neprekopan pustil, čez nekoliko let vendar le prekopati, ter dovelj dorastle trte na desno in levo vanj zagrebati, pogrebenčati ali zagrubati. To stane pa veliko več truda in torej tudi denarja, kakor če bi se bil koj v prvem začetku ves svet čez in čez prekopal ter zasadi; c) zagrebanje trt zmanjša v tistem letu, v katerem se vrši, letino za dobro polovico množine, ako ne še za več; d) v vodoravno izpeljanih jarkih zaostaja, osobito v težkem ilnatem svetu, kaj rada voda, kar trtam nikakor koristiti, pač pa mnogo škoditi zamore. V navpično izpeljanih jarkih voda sicer ne more zaostajati, pač pa se, in to osobito v bolj rahlem sovnanjem-laporjevem ali ali pa kamenitem svetu še dosti prehitro odteka, tako sicer, da navadno okoli najvažnejših, to je okoli najspodnejših korenin trt finejšo zemljo odnaša ter na spodnjih koncih jarkov, pri močnih zlivcah, kakor iz mlinskih žlebov ven teče.

Vse te napake odpadejo, ako se za nov vinograd namenjeni svet čez in čez primerno globoko prekoplje, kar Nemec „das Rigolen des Bodens“ imenuje.

Gledé vprašanja, je-li sprotna ali nesprotna zasaditev trt ugodnejša, dokazala je tudi že zdavna skušnja sledeče: Gledé poznejše uspevanje trt je — samo da se pri sproti zasaditvi trte s kamenjem ali sploh ne poškodijo — zelo vse jedno, ali se sproti, ko se svet prekopava zasaja, ali pa še le pozneje, po dovršenem prekopanju. Vendar pa ne velja to glede ročnosti izvrševanja prekopavanja, in pa tudi ne glede ročnosti pri poznejšem obdelovanju trt.

Ako se namreč svet prekopuje in sproti s trtami zasaja, treba je pri prekopavanju vedno paziti, da se trte ne poškodujejo, da se z izkopanim kamenjem ne ranjo, preveč ne zasujejo itd., kar vse delo bistveno zakasnuje, torej podražuje. Pri zasajenju po dovršenem prekopanju odpade vse zakasnenje, prekopavanje gre vsled tega veliko hitreje izpod rok, je torej gotovo veliko cenejše.

Ako se trte še le po dovršenem prekopanju sveta zasajajo, ne ovira saditev prekopavanja tudi v tem obziru čisto nič, ker se lahko ob času prekopanja, ob katerem ni ravno koristno tudi trte zasajati, namreč v zimskem. Prekopuje se lahko svet koj na jesen, da, ako ni zima preostra, celo zimo skozi do spomladi in na spomlad še le, potem ko se je svet lepo polegel, se trte posade.

Poznejše obdelovanje ne sproti zasajenih trt je pa zaradi tega veliko ceneje, ker je pri tej zasaditvi kaj lahko mogoče, trte brez vseh posebnih stroškov popolnoma redno, to je v vrste zasajati; mej tem, ko je to pri sproti zasaditvi le z velikim trudom in zakasnenjem prekopavanja mogoče, kar pa, razume se, vse delo močno podraži.

(Dalje prih.)

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
19. jan.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	750.07 mm. 749.73 mm. 750.33 mm.	— 14.2° C — 4.8° C — 11.0° C	brezv. sl. gor. sl. bur.	jas. jas. jas.	0.00 mm. dežja.
20. jan.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	749.49 mm. 748.41 mm. 746.31 mm.	— 12.4° C — 7.8° C — 13.0° C	brezv. sl. sev. sl. jvz.	jas. jas. jas.	0.00 mm. snega.
21. jan.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	742.60 mm. 740.68 mm. 740.84 mm.	— 14.6° C — 7.2° C — 7.6° C	brezv. brezv. sl. jvz.	jas. jas. d. jas.	0.00 mm. snega.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je zadnje dni še močneje in sicer tolikanj enakomerno vzdignil, da je ostal mali razloček mej maksimumom na vzhodu in mej minimumom na jugozahodu skoro nespremenjen. Vetrovi so ostali glede smeri popolnoma nespremenjeni, glede moči so pa postali še slabotnejši. Temperatura je povsod zelo močno pala in dosegla do sedaj svoj minimum; bila je pa precej ekstremna, ker so znašali razločki mej maksimumom in minimumom nad 20° C. Nebo skoro povsod popolnoma jasno; vreme zelo stanovito; morje viharno vsled močnega navala burje.

Dunajska borza

dné 22. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 30	kr.
Srebrna renta	77	70
Zlata renta	95	90
5% marcna renta	92	15
Akcije narodne banke	829	—
Kreditne akcije	280	—
London	119	95
Srebro	—	—

Napol.	9	53
C. kr. cekini	5	65
Nemške marke	58	80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	96	40
Ogrska zlata renta 6%	118	20
" " " " 4%	85	20
" " " " 5%	84	60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	25
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	—

Tržne cene v Ljubljani dné 20. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	47
Rež,	5	20
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	06
Proso,	4	87
Koruza,	5	46
Leča,	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	1	—
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	66
" povenjen,	—	75
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	2 1/2	8
Mleko, liter	—	56
Goveje meso, kilogram	—	52
Telečje	—	48
Svinjsko	—	28
Koštunovo	—	45
Kokoš	—	16
Golob	3	3
Seno, 100 kilogramov	1	96
Slama,	7	—
Drva trda, 4 kv. metre	4	50
" mehka,	—	—

Zahvala.

Za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu umrlega nam nepozabljivega soproga, oziroma brata in strijca, gospoda

Ivana Košir-ja,
c. kr. deželne sodnije svetnika v pokoji,

kakor tudi častitej duhovščini, gg. pevcem za mili nagrobnici, slav. srenjskemu odboru za mnogobrojno udeležitev, za darovane krasne vence; vsem g. meščanom za blago sočutje v bolezni ranjkega izreka najiskrenejšo zahvalo

(52) **žalujoča obitelj.**
V Škofjef Loki, dné 20. januarja 1883.

Pojasnilo.

Povodom v zadnjem „Skratu“ opisane dogodbe v kazini, izjavljam, da mene tisti večer ni bilo v kazini in da sploh s to zadevo nimam ničesar opraviti.

(57) **Alois Mayer,**
uradnik v Kozlerjevi pivovarni.
Št. 107.

Oglas.

V zagrebški tovarni za smodke vzprejme se še **100 do 150 delavk** (žensk).

Delavke, katere želé biti v to tovarno sprejete in katere ne smejo biti manj od 14 in ne več od 30 let stare, se imajo oglašiti v pisarni podpisane zavodnega vodstva (vsak delavni dan do 7. ure jutraj).

Vsaka delavka, kadar se v tovarno sprejme, služi na dan 40 krajcarjev, ta početni zaslužek pa traja tako dolgo, dokler se delavka uči smodke delati. Pozneje, kakor hitro sama dela, si zasluži 4—6 goldinarjev na teden.

V Zagrebu, v dan 19. januarja 1883.

(53) **Bratković,**
ravnatelj.

Umetne (574—41) zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojidi brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin **zobni zdravnik A. Paichel,** poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Bukova drva,

60—70 sežnjev, 24 palcev dolga, popolnem suha, se proda Jo. Natančnejše se izve iz prijaznosti pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Priznано izvrstne,
na
tržaške razstavi s srebrno svetinjo
odlikovane

Voščene sveče

iz garantirano pravega, nepokvarjenega
čebelnega voska,

ponudijo

P. & R. SEEMANN

v Ljubljani. (636—21)

Pravo naravno

pomuhljevo jetrno olje,

pripravljeno po prostem odtoku jedra vrh druge naloženih svežih jeter, ne zamenjati ga s čišćenim ali pa s takim, ki se zadobi iz skisanih jeter. Vsepešneje kot vsaka druga vrsta takega olja, ki se prodaja v trgovini, se posebno uporablja proti škrofeljem, rahitidi, plućnici, kroničnim oprham itd. itd. — V steklenicah à 60 kr. (10 steklenic 5 gld., za klgr. 2 gld.; spojeno z železnim jodurjem posebno vspešno v steklenicah po 1 gld. 10 steklenic 8 gld.) prodaje in razpošilja s poštnim povzajem

G. PICCOLI,

lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani, Dunajska cesta. (696—12)

● Za zdravljenje v jeseni in po zimi. ●

Proti protinu. **Wilhelm-ov** Pr. ti trganju.

antiarthritični, antirheumatični

kri čistilni čaj

Skazan kot siguran. Učinek izređen. Vspeh izboren.

Mejnarodna svetovna razstava 1879. Sidney Hors concurs. Mejnarodna svetovna razstava 1880. Melbourne-ska zlata svetinja z diplomom in specialnim priznanjem.

Franz Wilhelm-a,

lekarnarja v Neunkirchen-u (N.-Oest.), rabil se je že mnogokrat in z vsestranskim vspehom za protin, trganje, zastarane dolgočrajne bolezni, vedno gnoječe se rane, spolne in kožne bolezni, ogree po životu ali licu, hraste, silbitične oteklino, nabasanje jeter in vrance, hemoroidje, zlatice, hude živčne bolečine, mišične ali čelnske boli, ž. loččen krč, zapirje vetrov in trebušja, težavno uriniranje, polucije, slabosti, bélo pri žen-skah, škrofelje, bezgavke in druge bolesi.

Knjižica o zdravilskih vspehih zadnjih 12 let franco in gratis.

Zaviti so razdeljeni v osem ščepcev po 1 gld.; kolek in zavijanje 10 kr.; dobi se pri **Franz Wilhelm-u,** lekarnarji v Neunkirchenu (N.-Oest.)

Osiguraj se, da ne kupiš ponarejatve, ter glej na značne znamke, ki so v več državah postavno varovane.

Ta čaj prodajejo:

V Ljubljani: Peter Lassnik;

v Postojni: Ant. Leban, lekarnar; v Škofjef Loki: Karl Fabiani, lekarnar; v Kranji: K. Šavnik, lekarnar; v Metliki: Fr. Wacha, lekarnar; v Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kamniku: Jos. Močnik, lekarnar. (656—10)

● Za zdravljenje v spomladi in po leti. ●

Filip Zupančič,

stavbinski mojster,

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16,

priporoča se prečastiti duhovščini in cerkvenim uradom, slavnim županstvom, čestitim hišnim posestnikom in slavnemu občinstvu v izdelovanju načrtov in proračunov vsacega v stavbinsko stroko spadajočega dela, kakor tudi za izvršitev raznih stavb in poprav pri poslopijih. Vsa dela izvršuje solidno, hitro in po ceni. (51—1)

Izdelki, kateri nijnajo te postavno deponirane varstvene znamke, naj se kot ponarejeni koj vrnejo.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliči,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple ude in kite itd., malo časa se se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahvalo naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z raven stajecim znamenjem: 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednake bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa iz ekam najprisernejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franz Jug,

(38—1) posestnik v Šmarji p. Celji.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresečno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnenje, kislo podiranje, šolpanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pecek in pčeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pljačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besede: Echte Marijinceljske Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zaviti, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodniško spravljen varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima to teh znakov istinitosti, naj se zavžejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—72)